

Андріївські вечорниці

Узимку, коли завершалися роботи в полі, частішали дівочі та парубочі гуляння. З часів християнства, дві тисячі років, 13 грудня, [на Андрія](#), проводилися святкові вечорниці.

Обійдіть весь світ безмірний

І скажіть, в якій країні

Так зберігся скарб безцінний,

Як у нас, на Україні?!

Просим всіх у нашу хату,

Превелику, пребагату.

Від зірниці до зірниці

Хай лунають вечорниці.

**Святково прибрана світлиця. На столі глечики, глиняні миски.
Господиня сидить за столом**

Господи! Як побумаєш, що коли ми діували, зачуєш де-небудь вечорниці, так аж тини тріщать... зовсім не те тепер. От скоро вже треті півні заспівають, а вечорниці ще й не починалися. Ой-йой-йой! Куди це все поділося?!

**Чути сміх. Господиня схоплюється. Заходять дівчата. Співають пісню
«Дівка Явдошка»**

Добрий вечір вашій хаті.

Уклін господині.

Чи веселі вечорниці

В нашій Україні?

Добрий вечір, господине,

Славна молодице.

Чули, що у цій хатині

Будуть вечорниці!

Господиня – Добрий вечір, добрий вечір, любі гості! Прошу! Прошу до хати!

Аби щастя було в хаті,

Щоб усі були багаті.

Аби було любо, мило,

Аби всі були щасливі.

Госп. – Проходьте, гості дорогенькі! Знов моя оселя приймає дівчат на вечорниці. Дуже рада господиня, дуже рада і хатина!

– Які пахощі! Напевно, все смачненьке!

Госп. – Смачне-то воно смачне, але основної страви – калити ще немає. Сьогодні ж Андріїв вечір, а найважливіша ознака його – калита.

Входить дівчина з оберемком дров – Добрий вечір, дівчата. Добрий вечір, господине. А я дров принесла, щоб піч розтопити для калити.

– Оленко, переклади полінця, поворожи собі.

– Ой, дівчата, мені страшно! Мені аж страшно їх перекладати.

– Не бійся, від долі не втечеш!

– Вдівець, молодець, вдівець, молодець.....молодець!

Господиня – От бачиш, доля до тебе милостива. Дано тобі вийти за молодого парубка.

Дівчина сміється – За Гриця!

Співають пісню «Грицю, Грицю, до роботи»

– Не хочу такого лінивого парубка. **дівчата сміються**

– Ой, дівчата! А як я вчора ворожила! Ось я вам розкажу! Уже на дворі темно стало, вийшла я ніби-то до комори, а сама – хутчіш на вулицю. Стала від воріт стовбці рахувати. Рахую собі: «Вдівець, молодець, вдівець, молодець...» Раптом чую, хтось іде назустріч. Я заховалась за кущем. Ну, думаю, якщо не вдалося поворожити за кого заміж вийду, то хоч узнаю, як його буде звати. Сиджу, чекаю. Чую, іде. Порівнявся зі мною, а я як вискочу, як питаю голосно: «Дядьку, як вас звати?» а він з переляку аж присів і

хреститься, хреститься. Потім, як дременув. Так я і не дізналася нічого. **дівчата сміються.**

– Годі, дівчата, теревені розводити. Швидше калиту треба місити.

– Водице, студенице. Окропи калиті дорогу до печі від порогу, а від печі до стелі, щоб ми були гарні і веселі.

– Гарною буде наша калита. Круглою, наче сонечко, наче віночок.

– Сонце до заходу, а коноплі до сходу.

Калитою радію, конопельки сію.

Грабельками волочу, бо заміж хочу.

Дай, доле, знати, з ким життя буду мати.

Чути стукіт у двері

– Там щось стукнуло!

– Та ні, почулося!

Знов стукіт

– Піду, подивлюся.

Заводить за собою хлопців

– Ой Господи! Скільки парубків, та які всі гожі! Чи не свататись ви прийшли?

– А що? Можна і посвататись.

– Якщо господині ви гарні.

Співають пісню «Чом я не хазяйка» – голосно сміються

– Оце так хазяйки!

– Зате як співають!

– Дів – Ну що, передумали свататись?

– Та ні!

– То хто ж перший?

– Я! Мене звати Іван. Я – хазяйський син. Багатий!!! Маю дві курки. Одна, правда, сліпа на одне око, а друга не несеться, зате бачить добре. Маю землі – видимо-невидимо! Скільки не дивився і не придивлявся – нічого не побачив. А що вже до худоби! І павуки, і комахи, і мухи, а що вже молі і мурашок – світу білого не видно! Чим я не жених!

– Та куди вам іще до женихів!

– Дівчатонька – голуб ятонька, ми не сваритися прийшли, а миритись. Сьогодні ж Андріїв вечір. Давайте краще разом заспіваємо.

Пісня «Од Києва до Лубен»

– Іванко, Оленко, чи одружуватись вам, чи ні – вирішуйте самі, а «Гопака» нашого українського нам зтанцюйте.

Танцюють «Гопака»

– Ну от і добре! Вже як раз і калита достигла. Прийшов час калиту піднести. Сонце заходить, а калита сходить.

У небо, калита, у небо.

А ти, сонечко, піднімись.

Ти на нас подивись.

Ми калиту чіпляємо,

На місяць поглядаємо,

Свою долю-радість закликаємо.

– Дозвольте мені бути паном Калитинським!

– А я буду паном Коцюбинським.

– Добрий вечір, пане Коцюбинський!

– Добрий вечір, пане Калитинський!

– Куди йдете?

– Калиту кусати.

– Чи кусиш ти, чи ні,

А я на білому коні,

То й калита мені.

під музику Коцюбинський кусає калиту

Калитинський – А хто ще хоче калити?

Калита, калита, солодка така!

Хто вкусить калиту, тому всю зиму сонце світити буде.

Тому буде добро в домі.

– І я, і я хочу калити кусити!

під музику кусають калиту

Дівчата – Добре, добре! Для вас, хлопці, калита пеклася. Всім дістанеться по шматочку.

ламає всім по шматку калити

Хлопці – Калита, калита,

Солодка була.

А ми її з їли,

Аж до сонця підлетіли.

Господ – Ми гуляли, веселились,

Усім весело було.

Вечорниці закінчились,

І здається, все пройшло.

Ні, так просто не проходить,

В серці стуночка бринить.

Про Андріїв вечір спогад

В нашім серці буде жить.

Пісня «І в нас, і в вас хай буде гаразд»